

Hlava VII

Soumrak přešel v jasnou a vlahou letní noc. Obloha se závrativě klenula a tajemně zírala tisíci hvězdných očí. Měsíce nebylo. Stromy se proti obloze zdály huňaté a poněkud hrozivé, jako tajemní bubáci.

Bílé předměty nabývaly nadpřirozené velikosti a jakoby rozplývavě tály. V poli, nepříliš daleko od lahvárny, stály dvě lípy okrouhlých korun. Byly to lípy srdčité a proto právě kvetly. Šířily sladkou medovou vůni a to i při zavřených kališích. Mezi nimi visel veliký Kristus z bělavého kamene a zdál se v nočním polosvitu obludně mohutný. Také bílé kozy hlídače lahvárny, uvázané na bývalé zahradě ke kolíkům na dlouhých řetězech, byly přízračně zvětšeny.

Okna v bývalém domě huřmistrově nejprve zlatě žhnula, ale pak slepla, jedno po druhém. Místo toho zaplála bledá, třepotavá zář v otvoru, kde dříve stála hlavní tavicí pec lahvárny. Stalo se to až dlouho po půlnoci, když se na východě rozkřídlo souhvězdí Labutě.

V každé tradičně stavěné sklárně je zařízení, jak zabránit katastrofě, kdyby pukla pánev a horká sklovina se rozlila. Pod pecí je jakási díra či šachta, která pokračuje podzemní chodbou nebo kanálem pod podlahou sklárny někam ven. Kdyby se tedy horká sklovina, podobná sopečné lávě vylila, vylije se do této díry a poteče pak kanálem, kde na cestě ztuhne a nikoho a nic nepopálí. Tato chodba či kanál se ve sklářském žargonu nazývá *hundaj*, neboť původní terminologie řemesla u nás je německá. Nevím, proč se *hundaj*, tedy česky asi

„psárna“ tímto způsobem nazývá, zda ve starých dobách byli snad v této chodbě nějakí sklárenští psi. Je ovšem přístupná také se strany opáčné k peci, neboť někdy bývá nutno ztuhlou sklovinu vytlouci a odstranit. V hundaji přespávají často lidé bez domova, zejména v zimě, neboť poskytuje přístřeší a teplo od sklářské pece.

Vandráci se pak stahují do hundají skláren i tam, kde již neplane oheň pod pánvemi, ze setrvačnosti a také proto, že i tak poskytuje ochranu před nepohodou. Také v hundaji pod lahvárnou nocovali vagabundi a nyní si zapálili oheň na podlaze kolmé šachty, kde měl pěkný tah otvorem pod bývalou pecí. Z nějakých zbytků bývalého mechanického zařízení lahvárny měli zbudován rožeň a jeden z nich na něm nad ohněm otáčel kýtou jakéhosi většího zvířete. Vandráků bylo pět nebo šest a vypadali v plápolu ohně sešle a romanticky.

„Kdes nechal zbytek toho srnce, Bezděku?“, chraptil jeden vagus. „V sudě ve Škaredce, jako v tý slovenský písničke: *jalovica v sude, voda cez ňu ide*“, odpověděl jaksi posměšně obsluhovač roštu.

„A kde?“ — „Co je ti do toho, eště byste to ukradli, vozembouchové.“ —

„A kam's dal vnitřnosti?“ — „No, taky do sudu. Střeva jsem zakopal.“ —

„A jak jsi zatěžkal ten sud?“ — „Je železnej, z tý druhý sklárny. Na co původně byl nevím.“ —

„A nezkazí se ti to tam?“ — „Kdepak, to už jsem si vyzkoušel. Tam jde voda prudce, hochu, padá shůry, je pěkně studená.“ —

„Kam's dal kůži a parohy?“ — „Taky do sudu, né? Kam jinam.“ —

„A co s nima?“ — „Bérovi prodat, pak se napijem. Nebo možná v hospodě. Zejtra v noci, dneska už nebyl čas. A co se pořád tak blbě ptáte? Buďte rádi,

že máte co žrát, tak držte hubu a čekejte. Ten srnec nám vydrží dobře tejden. Jo, povídám, co myslíte, neměli bysme kus dát taky starýmu Šotolovi?“ — ukázal prstem z díry ven. — „Já myslím, že musíme. Kdyby chtěl, tak na nás může zavolat zlatohlávky jako nic.“ —

„No, to by si rozmyslel. To von ví, že bysme pak byli brzo zpátky a pomožpámbů.“ —

„Ale říkám, lepší je po dobrým — dáme mu tu druhou kejtú, co říkáte?“ —

„No tak, pro mě za mě, ale jó, tak mu ji dej.“ —

„No tak dobře, tak zejtra.“ —

„Ale poslyš, Bezděku, nezkazí se to maso?“ — „Ale dyť říkám, že to mám vyzkoušený. — Tak tedy, no jo, jenže to vy byste poznali, kde to je — ale neš — no tak, ta voda se tam hrne takovou trubkou, a když z té trubky vyrazí, tak se roztahuje. A na to roztahování potřebuje energii. A tu si bere v podobě tepla z okolí, takže to okolí se potom ochlazuje. A pod tou trubkou já mám ten sud, abyste věděli. To je jako lednice, voda studená, až trne. Vypadá to jako blbost, ale je to tak. Jako, když foukáte na horkej brambor, tak ouzkou hubou, až to syčí. Taky ten vzduch, jak vyrazí, tak se roztahuje a na to spotřebuje tepelnou energii z okolí a proto to foukání chladí. Ale když si dejcháte na zkřehlou ruku, ahá, to děláte votevřenou hubou, a pak už jde ven teplý. Děláte to a ani vás nenapadne, jak to, že jednou pouštíte z huby teplý a jednou studený. To je fysika, holenkové, to nás učili ve Vodňanech. Tak tak to já mám taky s tou trubkou a s tím sudem. To jsem si tak narařčil.“

„A jak jsi dostal toho srnce?“ — „No, jako vždycky, tedy Tobík.“

Teprve teď si všímáme, že za mužem u roštu sedí pes, dosti veliký a divokého vzezření.

„To je pes, panečku, ten je na vysokou vysazenej. Jeho otec, Lux, ten byl vysloužilěj veterán z války, hoši. Ten byl cvičenej na hledání raněnejch, abyste věděli. To bylo tam, co jsem sloužil jako adjunkt. Taky na švamenberským, ale daleko daleko. To byl čistokrevnej německej ovčák, totiž, před válkou si někdo vymyslel, že vylepší vlčáky křížením s vlkem. Teď už se to zase nedělá, protože ti psi jsou pak moc divocí. A Lux byl jeden z nich. Na toho když se večer sáhlo, tak se naježil a vrčel. Neudělal sice nic, byl dobře vycvičenej, ale nesnášel to. Budil se v něm vlk. Pecháček, co si ho přivezl z vojny, se s tím často v hospodě chlubil. Taky ukazoval ty jeho kousky. Ten pes uměl lézt po žebříku, přeskakovat ploty a tak. To ho tak naučili, ty rozkazy se mu musely dávat německy. No, a ten pes Lux nám právě chodil na srnce. To jsem byl ještě jako adjunkt, už jsem povídal. A nikdy jsme ho nedostali. Pásli jsme po něm, jak jsme mohli, ale vždycky nám unikl. Už jsme ho chtěli zastřelit někde ve vesnici, když chodil s Pecháčkem, ale starej Švamenberk nám to zakázal, že se to musí všechno udělat v mezích zákona, že když není přistižen v jeho lese — no, byli to jeho srnci. Líčili jsme na něj, co jsme mohli. Pasti všeho druhu, jed ve vnaďidlech, číhali jsme na něj, všechno marný. A srncí se nám ztrácelo pořád. Četníci udělali několikrát u Pecháčka šláru, ale na nic nepřišli. Byli na nás voba moc chytrý. Ale nakonec jsme Luxe přece jen dostali, poradil nám to starej Breburda, hajnej.

Revírník měl čubku, Dianu, a ta když se běhala, tak jsme ji uvázali v lese, blízko co jsme věděli, že vexluje ten Lux. Na nic jinýho se nechtyl, na všechno byl moc chytřej, až na tu čubku. A tak jsem ho zastřelil přímo na ní.

Jako člověk.

Ale ta Diana z toho obřezla a měla potom šest štěňat. Revírník nařídil hajnému, aby je všechny utopil, ale ten si jedno nechal. Věděl, že jeden chalupník má taky čubičku se štěnatama a tak si to vyjednal a dal to Dianino a Luxovo štěně k ní. A pak ten pes přišel ke mně, to je ale dlouhá historie, a to je tady Tobík. Ten pochází, hehehe, ze smíšeného manželství, protože otec byl německý ovčák a matka, Diana, český fousek. A z jedné čtvrtiny je vlk, odněkud ze zoologické zahrady původně z Ameriky, a timber wolf, jak tomu říkají, lesní vlk, protože tam je taky arctic wolf, polární vlk, a ten je celý bílej.“—

Oči vandráků se se zájmem obrátily na Bezděkova psa. V záři ohně bylo vidět, že je celkově vlčího typu, ale ostnosrstý, jako český fousek. Pravé ucho měl vzpřímené, vlčí, levé poléhavé, ale mohl je vztyčit, jako skotská collie. Barvu měl šedivou a červenavou, v drobných skvrnách, kromě t.zv. masky na hlavě, která byla celkově červenavá. Měl rovněž hnědý čumák, a když mu oči v záři ohně zasvítily, žhnuly též červeně. Nedělal teď nic, pouze seděl a psovsky smrděl. Pozoroval otáčející se kýtu, pochvíval nosem a poněkud slintal, jako u I.P. Pavlova.

„A jak to děláš?“, zeptal se zase kdosi z vyděděnců lidstva.

„No, reflektorem,“ řekl Bezděk. „Mám ho tady, v ruksaku, i s baterií z auta. To se jde v noci, kde se pase srnčí a pustí se na ně reflektor. To je hypnotisuje, zůstanou nehybně stát. No, a pak na ně pustím Tobíka. Ten jednoho srazí a já ho pak dobiju tesákem, hotovo dvacet. Musí se na to mít reflektor a to se ví, ten pes.“

„A jak nabíjíš tu baterii?“ — „Ze sítě, kamaráde, z vedení, zlatá elektrifikace, nesmí se to dělat pořád na jednom místě, to se ví, aby na to nepřišli. Musí se na to mít taky různý serepetičky — a ty já mám

taky, pečlivě skovaný, až když je potřebuju.“—

„No, ale, Bezděku, ty jsi na vandráka nezvykle mohovitej.“ — „Však já bych, synku, vandráka dělat ani nemusel. Jenže na co? Mně se to takhle líbí. Nic nepotřebuju a nic mi nechybí.

A Švamenberkům, těm já budu škodit vždycky, těm degenerátům blbejm. A jednoho dne, jednoho dne, až budu mít náladu, vrátím se zpátky a vyřídím si to s Havlenou, s tou sviní. Aby ho vzal čert a všechny ty vostatní myslivce, kurvy vlezdoprdelistický, servilní —“

Vagabundi se odmlčeli. Zanedlouho pozvedl Tobík svislé ucho, obrátil hlavu směrem k východu z hundaje, zavrčel a tlumeně vybafl. Bezděk k němu vztáhl ruku, aby zarazil další štěkot, ale toho nebylo ani zapotřebí, neboť Tobík byl vycvičen, aby se choval tiše. Nicméně se pes nyní vymrštil na nohy, napjatě věřil a naslouchal do chodby a srst na krku se mu začínala ježit.

Jeho, nad lidské podstatně jemnější ucho a nos, miliónkrát citlivější než lidský, zachytily již předtím smrad výfuku a pukání auta, namáhavě škobrtajícího úvozem, pak bouchnutí dveří, lidské kroky a hlasy a zápach dvou mužů.

„Tiše, někdo sem jde,“ šeptal Bezděk.

Vstal, zvedl kýtú na rožni z ohně a odnesl ji do svého koutku, kde ji přikryl nějakými hadry.

Pes nyní věnoval pozornost svislé šachtě, pod kterou byl rozdělán oheň.

Nad okrajem se objevily dva rudě ozářené obličejy, osvětlené zdola, takže vypadaly krajně zlovlně, z nichž jeden měl knír a druhý rašící plnovous.

„Dobry večer, pánové“, pravil muž s knírem s rozpačitou zdvořilostí, ačkoli bylo už vlastně dobré ráno.

„Prosím vás, není tady mezi vámi pan Losák? Mladší člověk, blond, s plnovousem -“ —

„Ne“, pravil Bezděk drsně, „nikdo takovej tady není. Vy nejste od policie nebo od četnictva, že?“ —

„Ne, nejsme“, pokládal mluvčí za vhodné rychle přiznat. „My jsme pouze jeho — přátelé. Kdybyste, prosím vás, ho někde zastihli — člověka toho popisu — dejte to vědět lesmistrovi na Rejholci — jsme ochotni takovou zprávu odměnit, tedy peněžitě, že ano — tak mockrát děkujeme, dobrou noc, pánové.“

„To by mě zajímalo, co to bylo za blbouny. Ve dvě v noci lézt sem do lahvárny. A lesmistr prý — ještě že jsem tu kejtú skoval — to jsou tak na světě blázni!“, pravil Bezděk, když viděl, že pes se uklidnil a noční hledači záhadného Losáka tedy zřejmě už odprýštěli.

Vyhrabal kýtu zpod svých hadrů, vsadil ji zase do držadel rozně a pokračoval v točení.

